

פרשת העוזים

תפאדל, פידל!

תתמקלעים מדגם עוזי צעים לבקרים במקומות התמוהים ביותר בעולם. כך הרי פיעו, עד כה, בגרמניה המערבית, בהולנד, בבלגיה, באנגולה, במוזמביק, ולדברי עתון אנגלי גם בקטגנה. השבוע נודע, באקראי, על הימצאותם במקום נוסף על-פני כדור-הארץ: קובה של קאסטרו.

בעל התגלית היה יצחק זילבר, חבר קי-בוץ השומרי-הצעיר געש, מי שהיה שליח התנועה בקובה. הוא בא לתרום לקיבוץ אחר של תנועתו, המעפיל, כדי להרצות על "קובה בעבר, בהתה ובעתיד". תוך כדי כך סיפר סיפור מפתיע.

במחוסן המיליציה. בעת שהותו ב-קובה הוזמן זילבר לבקר במחנה של ה-מיליציה (שהיא גם צבא וגם משטרה). תוך כדי כך העיף מבט במחסן-הנשק, גילה שם לתמוהו כמות גדולה של תת-מקלעים עו-זים. הדבר עורר את תמוהו, כי כאיש מפי"ם ידע זילבר, כמוכח, שממשלת ישראל קשורה לחיים ולמוות בארצות-הברית, ש-קאסטרו שונא עליה יותר מכל אדם אחר עלי אדמות.

על כן החל זילבר עורך חקירה מקיפה בחוגי משרד-הבטחון הקובאי. אט-אט הצטר-פו הפרטים להסבר מלא.

כשפתח פידל קאסטרו במלחמת-השחרור שלו נגד הרוזן באטיסטה, הטילה ארצות-הברית אמבארגו על משלוחי-נשק לקאסטרו. באותם הימים קיבל באטיסטה משלוחים גדו-לים של ציוד אמריקאי חדיש.

קאסטרו שלח אז איגרת לארצות-הברית, ביקש להתיר משלוח נשק אמריקאי גם לצבא-השחרור שלו — או לחדול ממשלוח נשק לבאטיסטה. כתוצאה מכך שינתה אמ"ם ארצות-הברית את עמדתה: היא הטילה אמבארגו על משלוחי-נשק לשני הצדדים.

ללא סימנים. סוכניו של באטיסטה החלו לחפש בחדרתנות מקורות חדשים ל-אספקת נשק. תוך כדי כך הגיעו, כנראה, לישראל. התוצאה: הרוזן הריאקציוני קיבל משלוחים ניכרים של תת-מקלעים מדגם עוזי. תוצרת ישראל.

אולם באטיסטה לא הספיק להינות מנשק זה לאורך ימים. כאשר מוגר משטרו, נפל הנשק שלל בידי צבאו של קאסטרו, יחד עם כמויות אדירות של נשק מסוגים ומ-ארצות-ייצור אחרים.

רובם המכריע של החיילים הקובאיים אף אינו יודע מה סוגו ומה מקורו של התת-מקלע היפה, שאינו נושא סימנים כלשהם — מלא עיניים, לא גרמניים ולא בלגיים.

רפואה

רמאים מדי-ציניים

שום עונש לא הצליח עדיין לחסל את המקצוע הכמעט-עתיק ביותר בעולם: רפוי-את אליל. הוא ימשיך להתקיים כל עוד מצויים אנשים תמימים המשלמים עבור הרצפתים של הרמאים המדיציניים. אולם מי נחשב לרופא אלילי? איך אפשר להבחין בו? לאהרונה נחלץ לעזרתם של המוגנים בנזקים רדי הרי גיר, המזכיר הכללי של ההסתדרות הרפואית העולמית. בהוראותיו שהגיעו גם לישראל, הוא מייצע לחשוב על סימני ההכר הבאים לאבחנת הרמאי:

- א. רופא האליל ערב לטיפול מהיר.
- ב. הוא מכריז שהוא משתמש במכונה מיוחדת או סודית, בפורמולה מיוחדת או סודית, שלדעתו יכולה לרפא מחלה.
- ג. הוא משתמש בתולדות מקרה ובעדו-יות כדי להוכיח את מהירות הטיפול.
- ד. הוא נלחם בקביעות בעד הכרת.
- ה. הוא טוען שהוא נרדף על-ידי רופאים, או שהם חוששים מתחרות מצידו.
- ו. הוא טוען שניתוחים, קרני רנטגן, או תרופות יזיקו יותר משיועילו.

התגובה הישראלית על עצתו לאנושות של דוקטור גיר היתה קצרה. הרפואה-עתון הסתדרות הרופאים בישראל, שאל הזודש רק שאלה אחת: "האין גם רופאים שמש-תמשים בשיטות של רופאי-אליל?"

• אמבארגו (ספרדית): החרמת מטען של אניה, בימי מלחמה, לשם מניעת אספקה לאויב. כיום משמש המונח איסור משלוח אספקה, ובעיקר נשק, למדינה עוינת.

פועלים זועמים נמשו את עבודתם, חוסמים את "כיכר עליית"

את ההוצאות על הייצור. השאלה היא מה אנחנו צריכים לעשות: לא לשלם אף פרז טה, ואז גם לא נעלה את המחירים, לפחות לעת עתה, או שנגיד להם — אתם רוצים? בכקשה, אבל שתדעו לכם שזה יהיה על חשבון המחיר של הנעליים!"

★ ★ ★
"משכורת צמודה למכות"

אדם צעיר, שיער אדמדם, שפס קצר, לבוש בסחור חום, מפטיק את הפותח ב-כעס: "אתה יודע מה יגידו אחר כך על זה? אנחנו נהיה הנבלות, אלה שמעלים את המחירים. כולם, גם האוצר וגם הקונים, יגידו שאנחנו הספרסים שעושים כסף מ-הפיחות ומנצלים את כולם בשביל הרחחים שלנו. אנחנו צריכים להודיע שאנחנו לא רוצים להעלות את המחירים, ולדאוג לזה שהממשלה לא תעלה לנו את המיסים." הטפילים האלה מהבורסה ומהבנקים, ש-הרחיחו הון תועפות מהפיחות, הם לא ישל-מו אף פרוטה על הרחחים שהם קיבלו. אבל אנחנו שמייצרים, אנחנו נהיה הספי-סים ונצטרך לשלם את ההפסדים."

יום חמישי, 15 לפברואר.
שעה 12.40 — בנק אפתיקאי, תל-אביב.

הרוחק לפני דלת הברזל הסגורה של הבנק הוא נורא. אשה נמחצת אל הדלתות הנעולות ובקושי מצליחים סדוני הבנק להחצה אל תוך הבנק, שרוטה ומרוטה, כי שהיא נושמת בכבודות.

"מה שמך גברתי?"
"חנה הנדלמן."
"כמה משכנתא את חייבת?"
"בערך אלף חמש מאות לירות!"
"ולמה לא שילמת עד עכשיו את הכסף?"
"לא היה לי."
"ומאיפה יש לך פתאום עכשיו כסף?"
"מי אמר לך שיש לי עכשיו כסף? בעלי פועל בבית-חרושת ובקושי מרחיח שלוש מאות לירות לתודש ויש לנו שלושה ילדים."

לקבל מקרוביו. שתי המעלות של הבית עובדות במלוא כח הכבלים. דלת המעלית נפתחת וחמישה אנשים ממהרים להדחק פנימה. "לא יותר בכקשה" מכריז נער ה-מעלית.

"אבל אני הייתי קודם," מנסה אשה ש-מנה להידחק בכוח.
"תיכף אני חוזר," מרגיע אותה הנער, "ואוכל לקחת גם אותך!"

הדלת נסגרת. הנער לוחץ על הכפתור לקומה הרביעית. לאחר שהמעלית מתחילה לנוע, הוא שואל באירוניה: "אני מבין ש-כולם לבנק?"

שתיקה של הסכמה. חיוך על השפתיים. הנער ממשיך: "היום שם שמת כמו ב-חתינה."

האנשים צוחקים צחוק עצבני. הנער אינו מנסה אפילו לחייך: הוא חוזר על אותה בדיחה כבר בפעם השלושים. בתנועה מרו-שלת הוא ניגש לגליון נייר התלוי על קיר המעלית ומסמן: "מעלית מספר 60 — 5 נוסעים."

"אתמול היו בכל מעלית בערך 650 איש," משיב הנער, "וחוץ מזה הרבה עלו ברגל. יחד היו בערך 1500 איש."

שתיקה. המעלית נעצרת: "הבנק!" מכ-ריו הנער. כולם יוצאים. יהודה פוזנר נעמד לפני דלת הברזל של הבנק, מחכה שיכניסוהו פנימה.

שעה 11.30 — מועדון התאחדות בערי התעשייה, רחוב מונטיפיורי, תל-אביב.

12 אנשים יושבים סביב השולחן. מז-כירות בעלי בתי-חרושת לנעליים התכנסה כדי לקבוע עמדה ביחס להעלאת המחירים או הורדתם.

היושבי-ראש, אף גבנוני, שיער מאפיר, פותח קצרות: "האוצר רוצה מסיתור על הסחורה שיש לנו במחסנים. הם עובדים מהר מאוד ואתמול כבר ביקרו אצל כמה חברים וביקשו מהם להצהיר על המלאי. תוך זמן קצר יהיו אצל כולם. מה שברור, שאם הם יקחו מסיתור הדבר ייקר לנו

יום רביעי 14 לפברואר.
שעה 7.00 בשכון עממי כיפו.

יהודה פוזנר, פועל בניין (46), בעל פנים חרושי קמטים וגוף מוצק, קם מאוחר הבר-קר. הוא כלל אינו מתכוון ללכת היום לעבודה. בניו, אריה (13) וחיים (10), אוי-לים ארוחת-בוקר ומתכוננים ללכת לבית-הספר. יהודה הולך להשיג כסף. הוא שמע אתמול ברדיו שאם ישלם את המשכנתא שלו תוך שבעה ימים, לא יצטרך להוסיף את הפרשי השער החדש. הוא הולך לקרובי משפחה לקבל מהם את 2370 הלירות ה-דרושות לכיסוי המשכנתא. סכום כזה יוכל למנוע את התוספת הגדולה של הפיחות.

שעה 7.45 — צפון תל-אביב.
אוטובוס מספר 5 בתחנה. אלי מרון (25), מהנדס צעיר נשוי, אשה בהריון — עולה לאוטובוס עם חברו לעבודה בחברה לשכון-החבר: "נו, נגמרה השביתה?"

אלי: "זה נגמרה זה? מה הרחחנו מזה? — שום דבר."
החבר: "לא נורא, קעת במילא כולם יקבלו תוספות בגלל הפיחות!"

אלי: "אני מחתר לך על התוספת ביחד עם הפיחות. רציתי לנסוע השנה לביקור קצר בחוץ-לארץ ועכשיו אפשר להגיד שלום לכל הנסיעות."

שעה 8.52 — לפני בנק החקקי את ברחוב החשמונאים בתל-אביב.

שני גוברי קיבוצים משוחחים ביניהם: "כמה אתה חייב?"
"יש לי פיגור בתשלומים של 2500 לירות על חשבון צמודי דולר. אני מוכרח להשיג."
"הבנקים לא נותנים אף פרוטה."
"או איפה משיגים?"
"תנסה בלילינבלום. אומרים שפתחו גם רחוב חדש."
"מה יהיה הסוף?"

"אני יודע? רצתי כל הבוקר להוציא את המקצרה החדשה. אף אחד לא רוצה פתאום כסף, כולם רושמים לך על החש-בון, אבל לא אומרים כמה זה יעלה."
"אחרי הצהריים יש פגישת גזברים ב-בית-הסופר. תבוא!"

★ ★ ★
שמה כמו בחתונה

שעה 10.00 — לשכת המסחר תל-אביב.

שלושה אנשים מקיפים את אחד ממזכירי לשכת-המסחר, העוסק בעניני המשאומתן על היבוא.
"מה לעשות?" שואל אחד מהם. "הודיעו ברדיו שאם לא נוציא את הסחורה מהנמל עוד היום, אז הם יכניסו אותה למחסני ערובה על חשבוננו."
"אני צריך את הסחורה בשביל העבודה בבית-החרושת", מסביר השני, "מה אני צריך לעשות?"

האחראי, שלו זקרירות, עונה להם: "לעת עתה אל תוציאו שום סחורות. אנחנו מנהלים משאומתן על המס, וזו רק שאלה של סבלנות. במחסני ערובה אין במילא מקום וינצח מי שיש לו סבלנות!"
"על חשבון מי יהיו המיסים?" שואלים השניים. "מי יתן לנו להעלות את ה-מחיר?"

"את זה תשאלו בכקשה את ספיר בעצ-מו. אני רק יודע שיש משאומתן."

שעה 11.15 — בנק אפתיקאי, רחוב אחוזת-יבית, תל-אביב.
פועל הבניין יהודה פוזנר מגיע לבנק. בידו מעטפה ובה סכום המשכנתא שהצליח

שמספרם מגיע לכדי עשרות אלפים, צובאים בהמוניהם על פתחי הבנקים לשם תשלום עצמם מתשלומים מוגדלים בעתיד הקרוב. חובותיהם. בדרך זו הם מנסים להציל את

בעלי המשכנתאות